

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри менеджменту

 проф. Кундицький О.О.
« 30 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

рівень вищої освіти
галузі знань
освітня програма
факультет

магістр
07 «Управління та адміністрування»
«Менеджмент організацій і адміністрування»
економічний

Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління фінансами» для студентів денної та заочної форми навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2023. 16 с.

Розробник:
ВИКЛЮК Мар'яна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту.
Протокол від «20» серпня 2023 р. № 2.

Завідувач кафедри менеджменту проф. Кундицький О.О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів денна – 4 Кількість кредитів заочна – 3	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Вибіркова	
Змістових модулів – 2 Індивідуальне науково-дослідне завдання – ІНДЗ	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	<i>Рік підготовки:</i>	<i>Рік підготовки:</i>
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	<i>Семестр</i>
		3-й	3-й
		<i>Лекції</i>	<i>Лекції</i>
		16 год.	8 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	<i>Практичні, семінарські</i>
		16 год.	4 год.
		<i>Лабораторні</i>	<i>Лабораторні</i>
		<i>немає</i>	<i>немає</i>
		<i>Самостійна робота</i>	<i>Самостійна робота</i>
		58 год.	78 год.
		ІНДЗ	ІНДЗ
		Вид контролю: залік	Вид контролю: залік
Тижневих годин для - денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи студента – 10	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 45% / 55%

для заочної форми навчання – 15% / 85%

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** вивчення дисципліни «Стратегічне управління фінансами» є оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань організації стратегічного управління фінансами..

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Стратегічне управління фінансами» є:

- набуття навичок стратегічного мислення та практичного застосування методологічного апарату дисципліни;
- вивчення основ теорії стратегічного управління;
- вивчення методології розробки і ефективної реалізації фінансової стратегії підприємства;
- оволодіння принципами стратегічного планування, набуття навичок практичного застосування сучасних підходів та методів стратегічного фінансового планування;
- набуття навичок аналітичного обґрунтування розв'язання стратегічних проблем у сфері фінансів;
- виявлення найбільш розповсюджених та нових підходів до аналізу середовища суб'єкта господарювання, методів визначення його конкурентоспроможності, ознайомлення з методами стратегічного аналізу та прогнозування розвитку внутрішнього та зовнішнього середовища;

– набуття навичок практичного застосування підходів і методів стратегічного фінансового контролю.

Місце навчальної дисципліни в структурно – логічній схемі: Зв'язок з іншими дисциплінами – дисципліна є дисципліною вільного вибору студента при підготовці магістрів спеціальності «Менеджмент». Їй передують вивчення дисциплін «Фінансовий менеджмент», «Стратегічний менеджмент».

1.3. Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- сучасні вітчизняні і зарубіжні концепції стратегічного управління фінансами суб'єкта господарювання;
- основи стратегічного мислення в бізнесі;
- методи аналізу та прогнозування розвитку зовнішнього та внутрішнього середовища;
- принципи формування цілей суб'єкта господарювання, з врахуванням фінансової складової та особливостей діяльності;
- моделі і методи розроблення та реалізації системи фінансових стратегій з урахуванням обраної політики ведення бізнесу

вміти :

- самостійно здійснювати обґрунтоване стратегічне встановлення цілей для суб'єкта господарювання;
- формувати фінансову стратегію підприємства, визначити її принципи та послідовність розробки;
- здійснювати стратегічний аналіз та стратегічний синтез;
- визначати напрями ефективної реалізації розроблених стратегій управління фінансами;
- здійснювати обґрунтоване стратегічне встановлення цілей для суб'єкта господарювання;
- застосовувати стратегічне фінансове планування;
- визначати шлях ефективної реалізації розроблених стратегій;
- використовувати види, типи і методи стратегічного фінансового контролю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває загальні та фахові компетентності:

- **Загальнонаукові компетентності:**

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- **Спеціальні (фахові) компетенції:**

СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
СК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;
СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.
СК 12. Здатність до організації роботи у сфері публічного адміністрування, аналізу економічних проблем та процесів управління міжнародними організаціями.

Нормативний зміст підготовки магістрів, сформульований у таких термінах результатів навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління у непередбачуваних умовах;
ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
ПРН 3. Проєктувати ефективні системи управління організаціями;
ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї;
ПРН 5. Планувати діяльність організації у стратегічному і тактичному розрізах;
ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);
ПРН 14. Застосовувати методи та показники оцінювання ефективності і результативності адміністрування, зокрема у сфері публічного, соціального та міжнародного управління;
ПРН 15. Вміти використовувати навички проєктного управління, методи управління якістю та технології управлінського консультування для досягнення цілей організації.

**3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ»**

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

Тема 1. Теоретичні основи стратегічного управління фінансами

Стратегічне управління: передумови розвитку, концепція, предмет і об'єкт.

Поняття та ключові гіпотези стратегічного управління, поняття «стратегія підприємства».

Порівняльний аналіз стратегічного управління з іншими науковими підходами до управління підприємством. Моделі стратегічного управління. Переваги стратегічного підходу до управління. Причини зростання значущості стратегічного управління для підприємств у ринкових умовах. Складові системи стратегічного управління. Місце стратегічного управління фінансами в системі стратегічного управління. Еволюція стратегічного управління.

Тема 2. Загальна характеристика стратегії

Сутність стратегії. Аналіз умов застосування різних видів стратегій. Принципи стратегічного планування. Передумови для прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень. Загальна типологія стратегій за рівнями стратегічних рішень. Еталонні стратегії розвитку підприємства та стратегії його організаційного розвитку. Функціональні стратегії: фінансова стратегія підприємства, маркетингова стратегія підприємства, стратегія виробництва, кадрова стратегія, інноваційна стратегія, інвестиційна стратегія.

Тема 3. Цільовий підхід як основа стратегічного управління фінансами

Стратегічне бачення в системі стратегічного управління. Місія підприємства та правила її формулювання в процесі стратегічного управління підприємством. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток. Девіз та кредо підприємства. Місії некомерційних і малих підприємств. Стратегічне бачення, місія і її зміст, цілі підприємства. Класифікація стратегічних цілей. Побудова дерева стратегічних цілей. Формування системи стратегічних цілей і завдань. Особливості формування стратегії підприємства. Вимоги щодо формулювання цілей. Критерії якості поставлених цілей. Характеристика етапу цілеутворення. Класифікація стратегічних цілей. Фактори, які впливають на вибір

Тема 4. Аналіз та оцінювання зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства

Мікросередовище і макросередовище підприємства. Ієрархічні та неієрархічні моделі зовнішнього середовища. Підходи до аналізу зовнішнього середовища: політичних,

економічних, соціальних, технологічних факторів. Система економічних показників галузі. Модель п'яти сил конкуренції М. Портера. Загроза появи нових конкурентів. Загроза появи товарів-субститутів. Здатність покупців диктувати свої умови. Здатність постачальників диктувати свої умови. Поняття нестабільності та невизначеності зовнішнього оточення. Характеристика нестабільності зовнішнього оточення; ступінь звичайності подій, темп зміни подій, можливість прогнозування розвитку подій. Оцінка ступеня невизначеності і нестабільності зовнішнього оточення.

Визначення зовнішніх можливостей і загроз для підприємства. Аналіз внутрішнього середовища підприємства. Напрями внутрішнього аналізу: потенціалу персоналу; ефективності управління; виробництва; фінансового стану; маркетингової діяльності; організаційної культури. Порівняльна оцінка витрат за основними видами діяльності.

Визначення сильних і слабких сторін підприємства. Методи аналізу середовища: метод SWOT; матриця можливостей; матриця загроз. Прогнозування в системі стратегічного управління.

Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

Тема 5. Стратегічне планування в системі управління фінансами підприємств

Мета та принципи стратегічного планування та прогнозування. Бар'єри стратегічного планування та способи їх подолання. Моделі стратегічного планування. Зміст і структура стратегічного плану. Характеристика розділів стратегічного плану. Завдання стратегічного контролю в процесі реалізації стратегій. Вибір систем управління залежно від рівня нестабільності зовнішнього оточення. Системі управління в умовах стабільного зовнішнього оточення. Системі управління в умовах динамічного зовнішнього оточення. Системі управління в умовах кризової ситуації. Організаційне забезпечення стратегічного управління і внесення змін до організаційних структур управління (ОСУ). Формування ОСУ стратегічного типу. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління. Фінансово-економічні та соціально-психологічні аспекти процесів стратегічного управління.

Тема 6. Сутність фінансової стратегії підприємства та методи її розробки

Сутність, види фінансової стратегії та методи її розробки. Основні етапи процесу розроблення фінансової стратегії. Роль фінансової стратегії під час постановки цілей і завдань підприємства. Процес створення, впровадження та управління фінансовою стратегією підприємства та вплив управління фінансовою стратегією на діяльність підприємства. Стратегія формування фінансових ресурсів організації. Інвестиційна стратегія організації. Стратегія підвищення якості фінансової діяльності організації. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності та прийняття стратегічних фінансових рішень.

Тема 7. Оцінка фінансової стратегії та управління її реалізацією

Оцінка розробленої фінансової стратегії. Управління реалізацією фінансової стратегії організації. Практичні аспекти управління стратегічними змінами.

Стратегічний фінансовий аналіз та методи його здійснення. Оцінювання фінансової стратегії. Критерії та показники ефективності стратегій. Оцінювання доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві в процесі реалізації стратегії.

Завдання і послідовність процесу управління реалізацією фінансової стратегії. Забезпечення стратегічних змін фінансової діяльності підприємства. Методи реалізації фінансової стратегії в умовах змінності зовнішнього середовища. Стратегічний контролінг.

Тема 8. Стратегічний фінансовий контроль

Мета та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства. Етапи стратегічного фінансового контролю. Вимоги до системи стратегічного фінансового контролю. Види і типи стратегічного фінансового контролю. Поділ стратегічного контролю на складові елементи успіху. Вимоги до інформації при реалізації стратегічного контролю.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						ЗФН				
	Усього	У тому числі					Усього	у тому числі			
		Л	П	Ла б	ін д	с/р		л	п	ла б	с/р
ЗМ 1. Теоретичні основи стратегічного управління фінансами											
Тема 1. Теоретичні основи стратегічного управління фінансами.	11	2	2	-	-	7	11	1	-	-	10
Тема 2. Загальна характеристика стратегії	11	2	2	-	-	7	13	1	-	-	12
Тема 3. Цільовий підхід як основа стратегічного управління фінансами	11	2	2	-	-	7	13	1	-	-	12
Тема 4. Аналіз та оцінювання зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства	11	2	2	-	-	7	15	1	2	-	12
Разом – ЗМ. 1	44	8	8	-	-	28	52	4	2	-	46
ЗМ 1. Організаційно-методологічне забезпечення стратегічного управління фінансами											
Тема 5. Стратегічне планування в системі управління фінансами підприємств	11	2	2	-	-	7	9	1	-	-	8
Тема 6. Сутність фінансової стратегії підприємства та методи її розробки	11	2	2	-	-	7	9	1	-	-	12
Тема 7. Оцінка фінансової стратегії та управління її реалізацією	12	2	2	-	-	8	13	1	2	-	12
Тема 8. Стратегічний фінансовий контроль	12	2	2			8	13	1	-	-	10
Разом – зм. модуль 2	46	8	8	-	-	30	48	4	2	-	42
Усього годин	90	16	16	-	-	58	90	8	4	-	78

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Теоретичні основи стратегічного управління фінансами.	2	1
2	Тема 2. Загальна характеристика стратегії	2	1
3	Тема 3. Цільовий підхід як основа стратегічного управління фінансами	2	1
4	Тема 4. Аналіз та оцінювання зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства	2	1
5	Тема 5. Стратегічне планування в системі управління фінансами підприємств	2	1
6	Тема 6. Сутність фінансової стратегії підприємства та методи її розробки	2	1
7	Тема 7. Оцінка фінансової стратегії та управління її реалізацією	2	1
8	Тема 8. Стратегічний фінансовий контроль	2	1
	Всього	16	8

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Теоретичні основи стратегічного управління фінансами. 1.1. Передумови виникнення стратегічного управління. 1.2. Еволюція стратегічного управління. 1.3. Загальна характеристика стратегічного управління 1.4. Переваги стратегічного підходу до управління. 1.5. Складові системи стратегічного управління. 1.6. Місце стратегічного управління фінансами в системі стратегічного управління.	2	
2	Тема 2. Загальна характеристика стратегії 2.1. Сутність стратегії. Передумови для прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. 2.2. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень. 2.3. Загальна типологія стратегій за рівнями стратегічних рішень. 2.4. Еталонні стратегії розвитку підприємства та стратегії його організаційного розвитку. 2.5. Функціональні стратегії.	2	
3	Тема 3. Цільовий підхід як основа стратегічного управління фінансами 3.1. Стратегічне бачення в системі стратегічного управління. 3.2. Місія підприємства та правила її формулювання в процесі стратегічного управління підприємством. 3.3. Класифікація стратегічних цілей. Побудова дерева стратегічних цілей. 3.4. Формування системи стратегічних цілей і завдань. 3.5. Особливості формування стратегії підприємства	2	
4	Тема 4. Аналіз та оцінювання зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства 4.1. Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень. 4.2. Специфіка загального, галузевого, операційного та внутрішнього середовища підприємства. 4.3. Типи зовнішнього середовища підприємства. Фактори впливу на нестабільність зовнішнього середовища. 4.4. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності. 4.5. Стратегічний аналіз галузевого середовища підприємства.	2	2
5	Тема 5. Стратегічне планування в системі управління фінансами підприємств 5.1. Принципи та значення стратегічного планування діяльності підприємства. 5.2. Бар'єри стратегічного планування та способи їх подолання 5.3. Моделі стратегічного планування. 5.4. Зміст і структура стратегічного плану.	2	
6	Тема 6. Сутність фінансової стратегії підприємства та методи її розробки 6.1. Сутність фінансової стратегії підприємства та методи її розробки 6.2. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності та прийняття стратегічних фінансових рішень. 6.3. Типологія фінансової стратегії.	2	
7	Тема 7. Оцінка фінансової стратегії та управління її реалізацією 7.1. Стратегічний фінансовий аналіз та методи його здійснення 7.2. Завдання і послідовність процесу управління реалізацією фінансової стратегії. 7.3. Методи реалізації фінансової стратегії в умовах поточних змін зовнішнього фінансового середовища. 7.4. Забезпечення стратегічних змін фінансової діяльності підприємства.	2	2
8	Тема 8. Стратегічний фінансовий контроль 8.1. Мета та завдання стратегічного фінансового контролю в управлінні діяльністю підприємства. 8.2. Методи оцінювання обраних підприємством стратегій. 8.3. Критерії та показники ефективності реалізації фінансової стратегії. 8.4. Оцінювання доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві в процесі реалізації стратегії. 8.5. Практичні аспекти управління стратегічними змінами.	2	
Всього		16	4

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Години	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Теоретичні основи стратегічного управління фінансами. 1.1. Конкурентні переваги: поняття, види, використання в системі стратегічного управління. 1.2. Досвід та проблеми використання стратегічного управління в процесі розвитку українських підприємств. 1.3. Моделі стратегічного управління: Ф. Котлера, Д. Томпсона, Ф. Девіда і Р. Лінча тощо.	7	8
2	Тема 2. Загальна характеристика стратегії 2.1. Стратегії підприємства на іноземних ринках (самостійна робота). 2.2. Стратегії управління ресурсами підприємства (ресурсозабезпечення та ресурсозбереження) та особливості їх вибору (самостійна робота).	7	8
3	Тема 3. Цільовий підхід як основа стратегічного управління фінансами 3.1. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності та прийняття стратегічних фінансових рішень. 3.2. Основні види фінансового середовища підприємства ,які розглядаються у процесі здійснення стратегічного фінансового аналізу. 3.3. Стратегічний фінансовий аналіз та методи його здійснення	7	8
4	Тема 4. Аналіз та оцінювання зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства 4.1. На прикладі реально існуючої організації здійснити оцінку зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, чинників, що впливають на ефективність та результативність стратегічного управління фінансами. 4.2. Здійснити оцінку конкурентоспроможності підприємства.	7	14
5	Тема 5. Стратегічне планування в системі управління фінансами підприємств 5.1. Завдання та методи фінансового планування і прогнозування 5.2. Система фінансових планів підприємства. 5.3. Сутність та особливості бюджетування внутрішніх підрозділів. 5.4. Розробка бюджетів структурних підрозділів підприємства.	7	8
6	Тема 6. Сутність фінансової стратегії підприємства та методи її розробки 6.1. Особливості формування стратегії формування фінансових ресурсів; 6.2. Особливості формування стратегії інвестиційної стратегії, 6.3. Особливості формування стратегії стратегія підвищення якості фінансової діяльності	7	8
7	Тема 7. Оцінка фінансової стратегії та управління її реалізацією 7.1. Система показників та принципи управління компанією в системі EVA; 7.2. Принципи побудови системи прибутковості інвестицій на основі потоку грошових коштів (CFROI); 7.3. Оцінка стратегічного потенціалу підприємства 7.4. Метод функціонально-вартісного аналізу в стратегічному аналізі. 7.5. Метод GAP (аналіз “розриву”) в стратегічному аналізі. 7.6. Особливості реалізації системи показників відповідальності (Accountability Scorecard – ASC) для оцінки результативності бізнесу.	8	10
8	Тема 8. Стратегічний фінансовий контроль 8.1. Контролінг в системі управління бюджетами 8.2. Стратегічний фінансовий контролінг та система збалансованих показників. 8.3. Фінансова діагностика в системі контролінгу 8.4. Оцінка ефективності менеджменту в досягненні цільових показників підприємства як специфічне завдання внутрішнього фінансового контролю	8	12
	ВСЬОГО	58	78

8. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Тематика індивідуального завдання обирається студентом самостійно за консультацією із викладачем, при умові, що тема завдання не буде повторюватися в одній академічній групі. Завдання оформляється у вигляді реферату (одне ІНДЗ на семестр), до якого поставлені наступні вимоги:

- Обсяг – 10-20 сторінок основного *рукописного* тексту;
- Титульний аркуш: назва кафедри та предмету, тема, прізвище (і'мя, по батькові) автора та керівника.
- Зміст повинен містити три розділи з параграфами. Орієнтовна структура:
Вступ (актуальність, мета, завдання)

Розділ 1. Назва першого розділу – теоретична частина (з переліку тематики завдань), засади дослідження.

Розділ 2. На прикладі реально існуючої організації охарактеризувати процес стратегічного управління фінансами за 5-річний період (20__-20__ рр.).

2.1. Зазначити основні юридичні атрибути організації (назва, ОПФГ та форма власності, адреса тощо).

2.2. Дата коротку характеристику діяльності організації за останні 5 (чи менше) років.

2.3. Зазначити, які форми та методи стратегічного управління використовуються в організації за досліджуваний період.

2.4. Здійснити оцінку зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, чинників, що впливають на ефективність та результативність стратегічного управління фінансами.

2.5. Здійснити оцінку конкурентоспроможності підприємства.

2.6. Охарактеризувати основні етапи стратегічного управління досліджуваної організації.

2.7. Дати оцінку змін та якості стратегічного управління фінансами з погляду економічної та соціальної ефективності.

Розділ 3. Назва третього розділу – напрями удосконалення (перспективи, рекомендації, пропозиції, власне бачення проблеми)

Висновки

Список використаної літератури

Додатки

- Об'єктом дослідження можете обрати підприємство чи організацію, по яких пишете магістерські роботи, або ж з переліку запропонованого викладачем.
- ІНДЗ має бути виконаний акуратно (рукопис повинен читатись легко). До 30 рядків на сторінку. Поля: верх, низ – 20 мм, справа – 15 мм, зліва – 30 мм.
- Літературні джерела повинні бути оформлені згідно з вимогами стандарту бібліографічного опису.
- Обов'язковими є посилання на літературні джерела у тексті ІНДЗ.
- Для написання ІНДЗ доцільно використовувати підручники, посібники, монографії, матеріали періодичних видань, статті наукових журналів та Інтернету тощо.
- У тексті обов'язково повинні бути посилання на використану літературу. Оформляються посилання у квадратних дужках. Наприклад: [16, с. 21-27].
- Робота повинна містити ілюстрації, які мають відповідати тексту. Оформлення ілюстрацій відбувається так:
Рис. Порядковий номер ілюстрації. Тематичний заголовок ілюстрації.
- Цифровий матеріал слід подавати у вигляді таблиць.
- У змісті слід вказати сторінки, на яких починаються параграфи реферату.

На кожному занятті заслуховують 2-3 доповіді. Виступ автора – до 10 хв. з наступним обговоренням студентами групи.

Оцінювання реферату включає:

- уміння студента-доповідача доступно довести опрацьовану інформацію до слухачів-студентів,
- презентація (виступ), що має бути чітким, логічним і лаконічним, доповідь проголошена вільно зі знанням матеріалу,
- вміння аналізувати та коментувати одержану із різноманітних джерел інформацію,
- здібності переказати матеріал, цитувати публікації,
- добірка оригінальної, новітньої інформації,
- оформлення роботи.

Роботи, що не відповідають зазначеним вище критеріям, не приймаються викладачем до розгляду та захисту.

Тематика завдань

1. Сутність та основні завдання стратегічного фінансового менеджменту
2. Функції стратегічного управління фінансами та механізм їх реалізації
3. Концепція вартісно-орієнтованого стратегічного управління
4. Фінансові ресурси підприємства, їх суть, характерні ознаки та класифікація.
5. Сутність та принципи формування інтегрованої корпоративної звітності, її зміст та структура
6. Сутність, принципи та етапи стратегічного планування фінансів
7. Стратегічний фінансовий аналіз і методи його здійснення
8. Сутнісні характеристики фінансової стратегії та її місце в системі стратегічного управління підприємств
9. Структура фінансової стратегії підприємств
10. Механізм формування фінансової стратегії підприємств
11. Вибір фінансової стратегії підприємств
12. Механізм реалізації фінансової стратегії підприємств
13. Поняття фінансової стратегії підприємства, принципи і послідовність її розробки
14. Формування стратегії управління вартістю підприємств
15. Методи оцінки вартості бізнесу і їх вплив на формування стратегії підприємств
16. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності
17. Сутність та складові стратегії формування джерел фінансування підприємств
18. Нетрадиційні джерела довгострокового фінансування підприємств
19. Стратегічне управління структурою капіталу за критеріями вартості та ризику
20. Розвиток підприємств на основі принципів самофінансування
21. Стратегія управління витратами і результатами діяльності підприємств
22. Стратегічне управління прибутком
23. Стратегія інвестування
24. Стратегія залучення банківського капіталу
25. Стратегія проектного фінансування діяльності підприємств
26. Прийняття стратегічних фінансових рішень
27. Етапи стратегічного фінансового контролю, його види і типи
28. Формування і реалізації політики антикризового фінансового управління?

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ

1. Основні принципи сучасного стратегічного управління фінансами.
2. Особливості стратегічних управлінських рішень у сфері фінансів.
3. Проблеми та переваги стратегічного управління.
4. Поняття стратегічного управління фінансами.
5. Фінансові ресурси підприємства, їх суть, характерні ознаки та класифікація.
6. Сутність поняття «стратегія», співвідношення понять «стратегія», «тактика», «політика».
7. Стратегії однобізнесових та мультибізнесових підприємств, їх види та призначення.
8. Стратегічне бачення. Суть і значення місії.
9. Цілі в стратегічному управлінні, їх класифікація та вимоги до розробки.
10. Система цілей (“дерево цілей”) підприємства.
11. Характеристика зовнішніх умов функціонування підприємства. Методика оцінювання зовнішнього середовища.
12. Підходи до структуризації внутрішнього середовища підприємства.
13. Методика оцінки внутрішнього середовища підприємства.
14. Корпоративні стратегії підприємства.
15. Характеристика загальноприйнятих ділових стратегій підприємства.
16. Сутність та призначення функціональних стратегій підприємства, їх взаємозв'язок. Види функціональних стратегій.
17. Основні елементи організації розробки функціональних стратегій.
18. Операційні стратегії підприємства, їй призначення та види.
19. Основні елементи організації розробки функціональних стратегій.
20. Операційні стратегії підприємства, їй призначення та види.
21. Поняття фінансової стратегії підприємства, принципи і послідовність її розробки.
22. Стратегічний фінансовий аналіз і методи його здійснення.
23. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності.
24. Прийняття стратегічних фінансових рішень.
25. Оцінка розробленої фінансової стратегії.
26. Управління реалізацією фінансової стратегії та контроль її виконання.
27. Призначення фінансового контролю.
28. Етапи стратегічного фінансового контролю.
29. Вимоги до системи стратегічного фінансового контролю.
30. Види і типи стратегічного фінансового контролю.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення студентами навчальної дисципліни застосовують такі методи навчання:

- *Наочні*: презентації до лекцій, аналіз студентами існуючої практики організації інноваційної діяльності, а також основних засад стратегічного управління фінансами;
- *Практичні*: управлінські ситуації, завдання для ухвалення стратегічних фінансових рішень управління організацією, завдання для семінарських занять, індивідуальне науково-дослідне завдання.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі вивчення дисципліни «Стратегічне управління фінансами» використовуються методи поточного, проміжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль рівня знань студентів передбачає перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль здійснюється за напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю й активністю роботи на семінарських заняттях;
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза межами аудиторних занять;

- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді індивідуальних завдань.

Модульний контроль рівня знань студентів проводиться за результатами двох підсумкових контрольних робіт зі змістових модулів.

Підсумковий контроль знань студентів проводиться в кінці семестру у формі письмової роботи.

У разі виведення загальної оцінки студента береться до уваги результати поточного, проміжного та підсумкового контролю.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Протягом семестру оцінювання знань студентів проводиться за трьома змістовними модулями, розподіл балів за якими наведено в таблиці:

Види завдань, виконуваних студентами	Максимальна кількість балів
Змістовний модуль 1	
1. Поточне опитування (відповідь на контрольні питання, доповнення до виступу, участь у дискусії)	20
Змістовний модуль 2	
1. Поточне опитування (відповідь на контрольні питання, доповнення до виступу, участь у дискусії)	20
Модульний контроль (тестування)	30
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	30
Разом за семестр	100

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів:

Модуль 1				Модуль 2				ІНДЗ	Модульний контроль (тестування)	Всього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
5	5	5	5	5	5	5	5			
20				20				30	30	100

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (університету, національною та ECTS):

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою
90-100	A	Відмінно	Відмінно
81-89	B	Дуже добре	Добре
71-80	C	Добре	
61-70	D	Задовільно	Задовільно
51-60	E	Достатньо	
0-50	FX	Не достатньо	Незадовільно

Загалом, оцінювання знань студента ґрунтується на таких критеріях:
Оцінка «відмінно»: студент у повному обсязі володіє програмним матеріалом, демонструє послідовний виклад матеріалу з відповідними висновками та аргументаціями, логічно висвітлює проблеми курсу, під час відповіді на питання посилається на рекомендовану програмою курсу додаткову науково-монографічну літературу, демонструє методологічне значення фундаментальних питань курсу для вибору напрямів вирішення конкретних прикладних проблем;

Оцінка «добре»: підготовка до викладу матеріалу є достатньо ґрунтовною, але допускає окремі неістотні помилки, володіє темою дослідження, демонструє послідовний виклад матеріалу з відповідними висновками та аргументаціями, висновки й узагальнення, які він зробив, не є вичерпними, відсутні посилання на додаткову літературу, практичне застосування фундаментальних питань курсу є дещо розпливчастим;

Оцінка «задовільно»: підготовка до відповіді є не досить вагомою, в окремих аспектах питань припускається істотних помилок, студент володіє матеріалом дослідження, демонструє не цілком послідовний виклад матеріалу з відповідними висновками та аргументаціями, не в змозі самостійно робити чіткі закінчені висновки й узагальнення та пов'язати теоретичні знання з практикою, недостатньо повно використано категоріальний апарат дисципліни;

Оцінка «незадовільно»: підготовка до викладу матеріалу не на належному рівні, студент не володіє матеріалом дослідження, відповіді на поставлені питання не цілком правильні, виклад матеріалу хаотичний, не зрозумілий або ж повністю відсутній, не може зробити жодних висновків та узагальнень, не відслідковує взаємозв'язку теорії та практики, яка розглядається.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

До системи методичного забезпечення дисципліни належить робоча навчальна програма, сила бус, лекції, плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальне навчально-дослідне завдання, тестові завдання, ситуаційні завдання та задачі.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Управління фінансами підприємств : підручник / І.О. Бланк, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 792 с.

2. Стратегічне управління фінансами у запитаннях і відповідях: навч.-метод. посібник / укл.: І.Б.Маркович. Тернопіль: Прінт-офіс, 2014. 205 с.

3. Агеєва І.М., Коренман Є.М., Дьяченко Ю.В. Стратегічне управління підприємствами галузі: конспект лекцій/ Одеська національна академія харчових технологій, 2016. 82 с.

4. Стратегічне фінансове управління підприємством: монографія / Боярко І.М., Гриценко Л.Л., Рябенко О.В. та ін. Київ: Кондор, 2017. 176 с.

5. Кундицький О.О. Фінансовий менеджмент / О.О. Кундицький – Львів: «Новий Світ – 2000» – 288 с.

6. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / [Скаска О.І., Виклюк М.І., Майор О.В., Тимчишин-Чемирис Ю.В. та ін.]. – Львів: Растр-7, 2018. 414 с.

7. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.] . Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с.

8. Білик М. Д., Беялов Т. Е. Фінансове планування на підприємстві : навчальний посібник. Київ : ПанТот, 2015. 435 с.

9. What is Enterprise Resources Planning (ERP). IGI Global. URL: <https://www.igi-global.com/dictionary/enterprise-resources-planning-erp/9994>.

10. Ткачова С.С., Пічугіна Т.С., Ткаченко О.П. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. Х.: ХДУХТ, 2019. 240 с.

11. Порохня В. М. Стратегічне управління: навч. посіб. : рекомендовано М-во освіти і науки, молоді та спорту України для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Порохня, Т. О. Безземельна, Т. А. Кравченко. К.: Центр учбової літератури, 2013 . 224 с.

12. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

13. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

14. Стратегічне управління: методичні рекомендації до виконання розрахункової роботи: навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського;

уклад.: Л.П.Артеменко. Електронні текстові дані (1 файл: 911 Кбайт). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 66 с.

Додаткова література:

1. Сич Є. М. Стратегічний аналіз: навч. посіб. / Є. М. Сич, О. В. Пилипенко, М. С. Стасишин. Київ: Каравела, 2010. 304 с.
2. Мікловда В. П. Стратегічне управління конкурентоспроможністю: епістемологічні підходи та практична проблематика: монографія / [В. П. Мікловда та ін.]; Ужгород. нац. ун-т, Полтав. ун-т економіки і торгівлі. Полтава : ПУЕТ, 2013. 307 с.
3. Міщенко А.П. Стратегічне управління: Навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2004. 336с.
4. Порохня В. М. Стратегічне управління: навч. посіб. : рекомендовано М-вом освіти і науки, молоді та спорту України для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Порохня, Т. О. Безземельна, Т. А. Кравченко. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 224 с.
5. Скібіцький О.М. Стратегічний менеджмент: Навч. посібник. Київ : ЦНЛ, 2006. 312 с.
6. Сладкевич В.П. Стратегічний менеджмент організацій: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Міжрегіональна академія управління персоналом (МАУП). Київ : Персонал, 2008. 495с.
7. Череп А. В. Стратегічне планування і управління: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. : рекомендовано М-вом освіти і науки України. Київ : Кондор, 2011. 334 с.
8. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : навч. посіб. [2-ге вид.] / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 440 с.
9. Василенко В. О. Стратегічне управління підприємства : навч. посіб / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. [Вид. 2-ге, виправл. і доп.] / за ред. Василенка В. О. Київ : Центр учбової літератури, 2004. 400 с.
10. Пастухова В. В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність : монографія / В. В. Пастухова. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. 302 с.
11. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : навч. посібник / З. Є. Шершньова, С. В. Оборська. – К. : КНЕУ, 1999. 384 .
12. Сак Т. В. Стратегія бізнесу : методичні вказівки до практичних робіт. Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2019. 80 с.
13. Сак Т. В. Стратегія підприємства: курс лекцій. Луцьк: СЛУ ім. Лесі Українки, 2014. 130 с.
14. Сич Є. М., Стасишен М. С. Стратегічний аналіз: навч. пос.; 2-ге вид. 2019.304.
15. Стратегічний аналіз галузі. Навчальний посібник /За ред. Лотиш О.Я. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 248 с.

Інформаційні та Інтернет ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка URL : <https://lnulibrary.lviv.ua/en/about-us-en/>
3. Бібліотека ім. В. Стефаніка. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>
4. Бібліотека ім. Драгоманова. URL: <http://lib.npu.edu.ua/>
5. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
6. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
7. Ліга Бізнес Інформ [http:// www.liga.net](http://www.liga.net)
8. Бібліотеки в Україні www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php
9. Google Scholar або Google Академія — вільна доступна пошукова систем : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
10. Стратегічне управління як функція менеджменту Вибір стратегії організації. URL: <https://works.doklad.ru/view/xVf840OI9eM/all.html>
11. Стратегічне управління – сучасний варіант реалізації цільового підходу. URL: <https://buklib.net/books/24968>

12. Компоненти стратегічного управління і його цикл. URL: https://stud.com.ua/31850/menedzhment/komponenti_strategichnogo_upravlinnya_yogo_tsikl
13. Характеристика методики SWOT-аналізу. URL: <http://ukr.vipreshebnik.ru/strateg/4193-kharakteristika-metodiki-swot-analizu.html>
14. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua>.
15. Міністерство освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua>
16. Міністерство фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>
17. Державний комітет статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
18. Національний інститут стратегічних досліджень: <http://www.niss.gov.ua>
19. Міжнародний Інститут Бізнесу: <http://www.iib.com.ua>
20. Інформаційне агентство «Інтерфакс-Україна»: <http://www.interfax.kiev.ua>
21. Вісник НБУ : <https://bank.gov.ua/ua/news/all/visnik-natsionalnogo-banku-ukrayini>
22. Українська Інвестиційна Газета: <http://www.investgazeta.net>
23. Галицькі Контракти: <http://www.kontrakty.com.ua>
24. Журнал «Фінанси України» <https://finukr.org.ua/> ;
25. Журнал «Економіка України» <http://economyukr.org.ua/?lang=uk>;
26. Журнал «Економіка»: <http://www.economix.com.ua/>
27. Український фондовий ринок: <http://www.investfunds.com.ua/>
28. Експерт: <http://www.expert.ua>.
29. Компаньйон: <http://www.companion.ua/Articles/>
30. Інститут дослідження світових технологій Лойола Коледж, Мериленд, США: <http://www.itri.loyola.edu>
31. Євростат: <http://www.europa.eu>.
32. Vista-Management GmbH: <http://www.innovint.net>
33. Київська школа бізнес економіки : <https://university.kse.ua/business-economy>